

Tieslietu ministrijai

e-pasts: tm.kanceleja@tm.gov.lv

Rīgā, dokumenta datums ir tā elektroniskās parakstīšanas datums
Nr. 21/2019

Par kvalifikācijas celšanas kursiem praktizējošiem mērnikiem

Mērniecības dati un to kvalitāte skar plašas sabiedrības intereses. Zemes kadastrālās uzmērīšanas datiem ir būtiska nozīme, lai nodrošinātu īpašuma tiesību aizsardzību, kā arī, lai paaugstinātu Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēto datu ticamību. Viens no Latvijas Mērnīku biedrības mērķiem ir veicināt mērniecības nozares profesionālo un tehnisko attīstību.

Valsts kontroles 2018. gada februāra ziņojumā "Vai valstī tiek īstenota efektīva uzraudzība pār zemes kadastrālās uzmērīšanas pakalpojumu sniegšanu?" (apstiprināts ar Valsts kontroles 2018. gada 2. februāra lēmumu Nr. 2.4.1.-7/2017) norādīts, ka mērnīka profesiju var uzskatīt par sabiedriski nozīmīgu profesiju – tā ir cieši saistīta ar nekustamā īpašuma formēšanu, tā īstenojot Latvijas Republikas Satversmē noteikto cilvēka pamattiesību (īpašuma tiesību) aizsardzību. Mērniecības dati un to kvalitāte ir nozīmīgi zemes pārvaldībai un Latvijas tautsaimniecībai kopumā. Tie ietekmē teritorijas attīstības plānošanas kvalitāti, mežu apsaimniekošanas plānošanu, valsts autoceļu pārvaldību, nodokļu ieņēmumus un ikvienas privātpersonas intereses, kā arī veido pamatu valsts informācijas sistēmu veidošanai. Piemēram, mērnīka sagatavots zemes robežu plāns ir viens no pakalpojumiem zemes kadastrālajā uzmērīšanā, kā arī būtisks dokuments, kas nepieciešams īpašuma tiesību nostiprināšanai zemesgrāmatā.

Valsts kontroles ziņojums ietver vairākus ieteikumus situācijas uzlabošanai. Viens no tiem ir realizēts Ministru kabineta noteikumu Nr. 1011 "Personu sertificēšanas un sertificēto personu uzraudzības kārtība ģeodēzijā, zemes ierīcībā un zemes kadastrālajā uzmērīšanā" 2019. gada 4. jūnijā pieņemtajos grozījumos. Tie nosaka mērnīkiem tālākizglītības un kvalifikācijas celšanas prasības – sertifikāta darbības termiņu pagarina, ja persona ir apmeklējusi kvalifikācijas celšanas kursus 40 akadēmisko stundu apjomā piecu gadu periodā.

Valsts zemes dienests (turpmāk – VZD) ir Tieslietu ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kura nodrošina Nekustamā īpašuma valsts kadastra darbību, tās pārziņā ir Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēma un VZD veic citas ar nekustamiem īpašumiem saistītas funkcijas. Saskaņā ar Valsts zemes dienesta nolikuma 3.22. punktu viens no VZD uzdevumiem ir kadastrālās uzmērīšanas un zemes ierīcības metodiskā vadība. Mērnīkiem bieži jārisina neatbilstības vai robežstrīdi, kas paredz vēsturisko normatīvu pārziņāšanu. Zemes reformas laikā ir izdoti ap 50 instrukcijas un norādījumi, kas ir jāievēro un jāizpilda mērnīkiem. VZD ir bijis šo prasību izstrādātājs un pārziņā to pamatojumu, aktualitāti un pieļautās kļūdas.

Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, Latvijas Mērnīku biedrība 16.09.2019. vērsās pie VZD kā nozares kompetentas valsts institūcijas (skatīt pielikumā 16.09.2019. LMB vēstuli Nr. 17/2019 adresētu VZD), ar aicinājumu piedalīties (vadīt) mērnīku profesionālās apmācības semināros unursos par mērnīkiem interesējošām tēmām:

- 1) Normatīvo aktu piemērošana zemes kadastrālās uzmērīšanas neatbilstību gadījumos un to risinājumi;
- 2) Zemes kadastrālās uzmērīšanas datu reģistrācija Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā (NĪVKIS) un biežāk konstatētie iemesli reģistrācijas atteikumiem;
- 3) Būvju pirmsreģistrācija NĪVKIS un datu apmaiņa ar Būvju informācijas sistēmu.
- 4) Adresācijas sistēma un tās darbība.
- 5) Apgrūtināto teritoriju informācijas sistēma un tās datu izmantošana zemes ierīcībā un mērniecībā;
- 6) Vienota prakse zemes lietošanas veidu noteikšanā;
- 7) Kadastrālās vērtēšanas pamati.

08.10.2019. tika saņemts VZD atteikums, kurā norādīts, ka augstāk minētās apmācību tēmas nav VZD kompetence un šobrīd VZD atbalsta tikai kursu tēmu par zemes kadastrālās uzmērīšanas neatbilstībām (skatīt pielikumā 07.10.2019. VZD vēstuli Nr. 2-06/926 adresētu LMB un LKĢA).

Papildus ar VZD saistītām tēmām, mērniece ir izteikuši interesi paplašināt apmācību tematiku. Latvijas Mērniece biedrība vērsas pie Tieslietu ministrijas, piedalīties apmācību kursu organizēšanā un sagatavot aomācību programmas (lekcijas) par sekojošām aktuālām tēmām:

- 1) Kadastra uz Zemesgrāmatu procedūras tagad (teorētiskās normas un praksē konstatētās problēmas līdz šim reģistrējamajiem dokumentiem NĪVKIS un Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas (VVDZ)) un plānotās procedūras nākotnē. Kam jāpievērš uzmanība, lai mērniece iesniegtie dokumenti atbilstu abu institūciju prasībām?
- 2) Pilnvarojumi – teorētiskās normas un praksē konstatētās problēmas. Kā jābūt noformētam pilnvarojumam, lai tas atbilstu NĪVKIS un VVDZ prasībām?
- 3) Tiesu prakse par zemes robežu strīdiem un to galvenie secinājumi.
- 4) Servitūti. Līdz šim sareģistrētie servitūti NĪVKIS un to aktualizācija. Nākotnes plāni attiecībā uz servitūtu reģistrāciju un tiem nepieciešamajiem dokumentiem. Plānoto servitūtu ceļu attēlošana projektēšanas dokumentos un apgrūtinājumu plānos.

Latvijas Mērniece biedrība aicina Tieslietu ministriju atbalstīt savstarpējās iniciatīvas, nozares aktivitāti un veicināt VZD un Tieslietu ministrijas darbinieku līdzdarboties mērniece metodiskā apmācībā. Ja saskatat iespēju vai nepieciešamību citam sadarbības modelim, esam gatavi šos jautājumus pārrunāt klātienē.

Kursu norises vieta plānota Rīgā katras nedēļas piektdienā laikā no plkst. 10.00 līdz plkst.14.00. Var notikt arī atsevišķi izbraukumu semināri reģionos. Lai sagatavotu kursa programmas detālāku aprakstu un vienotos par tā konkrēto norises laiku, sazināsimies individuāli ar Jūsu nozīmētiem speciālistiem. Lūdzu informāciju par speciālistiem nosūtīt uz e-pastu kursi@lmb.lv.

Atbilstoša un kvalitatīva mērniece profesionālā darbība ir atkarīga no mērniece spējām, prasmēm un zināšanām, un prasībām, kādas nosaka valsts. Būsim ļoti pateicīgi, ja varēsim saņemt Jūsu atbalstu un kopīgi saplānot apmācību tēmas vai seminārus par mērniece nozarei aktuālām tēmām.

Paldies par atbalstu!

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU

LMB valdes priekšsēdētāja Una Krutova